श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – दिसम्बर, २०१८

कक्षा–आचार्य (SEM-3)	**प्रश्नपत्रम्**–४ (New & Old)	**गुणाः** – ७०
विषयः – धर्मशास्त्रम्	**कोड- CC- 5-3-9**	**समयः** – १० तः १
दिनाङ्कः – ०७/१२/२०१८	**सन्दर्भग्रन्थः**– गौतमधर्मसूत्रम् (१-२ प्रश्नाः पञ्चमाध्यायपर्यन्तम्)	

॥ प्रथमान्वितिः ॥

प्र-१ एकां कारिकां ससन्दर्भं यथाग्रन्थं विवेचयत । **०५**

१. द्रव्यशुद्धिः परिमार्जनप्रदाहतक्षणनिर्णेजनानितैजसमार्तिकदारवतान्तवानाम् ।

२. गुरोः पादोपसंग्रहणं प्रातः ।

प्र-२ कश्चिदेकः सविस्तरेण यथाग्रन्थं चर्चयत । **१०**

१. ब्रह्मचारिणां गुरुकुले वासः तान्नियमान् यथाग्रन्थं वर्णयत ।

२. चत्वार आश्रमाः तद् महत्वञ्च ग्रन्थोक्तदिशा वर्णयत ।

॥ द्वितीयान्वितिः ॥

प्र-३ एकां कारिकां ससन्दर्भं यथाग्रन्थं विवेचयत । **०५**

१. देवपितृमुष्ययज्ञाः स्वाध्यायश्चबलिकर्म ।

२. ऋत्विगाचार्यश्वशुरपितृव्यमातुलानामुपस्थाने मधुपर्कः ।

प्र-४ कश्चिदेकः सविस्तरेण यथाग्रन्थं चर्चयत । **१०**

१. ज्येष्ठानां गुरुणाञ्च अभिवादने नियमाः ।

२. गुरुशुश्रूषा तथा च प्रतिग्रहः (दानग्रहणं) यथाग्रन्थं वर्णयत ।

॥ तृतीयान्वितिः ॥

प्र-५ कश्चिदेकस्य गौतमसूत्रस्य विवेचनं कुरुत । **०५**

१. द्वौ लोके धृतव्रतौ राजाब्राह्मणश्च बहुश्रुतः ।

२. दया सर्वभूतेषु क्षान्तिरनसूया शौचमनायासोमङ्गलमकार्पण्यमस्पृहेति ।

प्र-६ कश्चिदेकः सविस्तरेण यथाग्रन्थं चर्चयत । १०

१. स्नातकस्य तु भार्याधिगमासंभवे यावज्जीवं गृहस्थधर्मा एवानुष्ठेया - यथाग्रन्थं लिखत ।

२. नित्यं शुचिः सुगन्धिः स्नानशीलः शुभवस्त्रयुतो भूत्वा तिष्ठेत् - यथाग्रन्थं लिखत ।

प्र-७ कश्चिदेकस्य सूत्रस्य व्याख्यां कुरुत । ०५

१. ब्राह्मणस्याधिकाः प्रवचनयाजनप्रतिग्रहाः ।

२. वैश्यस्याधिकं कृषिवणिक्पाशुपाल्यकुसीदम् ।

॥ चतुर्थान्वितिः ॥

प्र-८ एकं निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । १०

१. गौतमधर्मसूत्राधारेण नृपधर्म लिखत ।

२. चतुर्णां वर्णानां जनन-मरणशौचनियमान् यथाग्रन्थं लिखत ।

प्र-९ दशप्रश्नानां लघूत्तराणि यच्छत । १०

१. गौतमधर्मसूत्रे कति प्रश्ना (विभागाः) कति अध्यायाश्च च सन्ति?

२. गौतमशास्त्रं कीदृशं शास्त्रं प्रोक्तं वर्तते?

३. प्रायश्चित्त शब्दार्थं लिखत ।

४. तपः राष्ट्रस्य कोऽर्थः ?

५. कति महापातकानि सन्ति?

६. कति वर्णाश्रमाः? के च ते?

७. द्विजानां द्वितीयजन्म कदा उच्यते?

८. कः नाऽऽदित्यमीक्षेत?

९. वैखानस इत्यस्य शब्दस्य कोऽर्थः ?

१०.कः प्रधान आश्रमः?

११.मातापित्रोः कतम वंशगोत्रं यावत् विवाहो न कर्तव्यः?

१२.कति विवाहप्रकाराः?

१३.गान्धर्वः विवाहो कदा भवति?

१४.कः पैशाचः विवाहः ?

१५.के कुलं पुनन्ति?

--००--